

Nařízení
Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj
č. 17/2011
ze dne 17.10.2011

o mimořádných veterinárních opatřeních
k ochraně chovů včel v souvislosti s výskytem nebezpečné nákazy - moru
včelího plodu

Krajská veterinární správa pro Olomoucký kraj (dále také „KVS Olomouc“), jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení § 47 odst. 1 písm. b) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), v platném znění (dále také „veterinární zákon“), na základě zmocnění § 49 odst. 1 písm. c) veterinárního zákona, v souladu s ustanovením § 54 odst. 1 písm. b), d), i), j), l), odst. 2 písm. a) a odst. 3 veterinárního zákona nařizuje tato mimořádná veterinární opatření proti nebezpečné nákaze – moru včelího plodu.

Článek I.

Toto nařízení je závazné pro všechny chovatele včel na území Olomouckého kraje bez ohledu zda jsou organizovaní v Českém svazu včelařů (dále jen ČSV) nebo v jiné organizaci nebo neorganizovaní. Chovatelem včel se zde rozumí každý, kdo včely vlastní nebo drží, anebo je pověřen se o ně starat, ať již za úplatu nebo bezúplatně, a to i na přechodnou dobu. Mimořádná veterinární opatření (ochranná a zdolávací opatření) se nařizují k zajištění ochrany zdravých chovů včel před nebezpečnou nákazou – morem včelího plodu a jejímu zdolání, a to vzhledem ke zjištění výskytu této nebezpečné nákazy – moru včelího plodu, potvrzeného nálezem původce této nákazy laboratorním vyšetřením a návazně vymezených ohnisek nákazy v následných chovech včel chovaných na stanovištích včel v Olomouckém kraji :

Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/3849-5 /KVSM ze dne 12.10.2011 v katastru obce Partutovice, k.ú. 718122 s účinností od 12.10.2011

Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/3841-6/KVSM ze dne 12.10.2011 v katastru obce Partutovice, k.ú. 718122 s účinností od 12.10.2011

Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/3847-5/KVSM ze dne 12.10.2011 v katastru obce Černotín, k.ú. 620483 s účinností od 12.10.2011

Rozhodnutím KVS Olomouc pod č.j. 2011/3858-5/KVSM ze dne 12.10.2011 v katastru obce Partutovice, k.ú. 718122 s účinností od 12.10.2011

Na základě potvrzení výskytu nebezpečné nákazy - moru včelího plodu a vymezení ohnisek této nebezpečné nákazy je nutné nařídit chovatelům včel opatření, která mají za účel zabránění šíření předmětné nákazy jak včelami samotnými, tak jejich produkty, jakož i prostřednictvím chovatelských zařízení a prostředků a pomůcek používaných při chovu včel v ohnisku. Takto zjištěný stav vyvolává ohrožení základních veterinárních zájmů v Olomouckém kraji. Řešení vzniklé situace **bezodkladným provedením** a dále trvalým prováděním ochranných a zdolávacích opatření uvedených v tomto nařízení je proto bezpodmínečně nutné a plně odůvodněné. Vzhledem k charakteru nákazy (vytváření spor), prodlevou při zajištění a provedení nařízených opatření by bylo umožněno případné šíření nákazy do dalších chovů včel a proto je nutno tato nařízená opatření splnit **bezodkladně**.

Článek II.

Zřízení ochranného pásma

Ochranným pásmem (OP) se tímto předpisem vymezují katastrální území těchto obcí nebo jejich místních částí kolem vymezených ohnisek

- v k.ú. obce **Černotín** - k.ú.obcí Černotín, Drahotuše, Hluzov, Horní Těšice, Hranice, Kamenec, Malhotice, Na Kačeně, Opatovice, Paršovice, Rakov, Rybáře, Skalička, Špičky, Teplice n.B., Ústí, Valšovice, Zbrašov *na okr. Přerov*
- v k.ú. obce **Partutovice** – k.ú. obcí Partutovice, Boňkov, Hilbrovice, Jindřichov, Kovářov, Kunzov, Kyžlířov, Lhotka u Hranic, Lipná, Michalov, Olšovec, Padesát Lánů, Potštát, Radíkov, Střítež nad Ludinou *na okr. Přerov*

Ochranná pásma jsou vymezena v okruhu 5 km kolem ohnisek nákazy s přihlédnutím k zeměpisným, biologickým a ekologickým podmínkám.

Článek III.

Opatření v ochranném pásmu

Všem chovatelům včel, jejichž stanoviště včelstev se nachází na území tímto předpisem vymezeného ochranného pásma dle Článku II. tohoto Nařízení se nařizuje :

- 1) Provést neprodleně prohlídku včelstev s rozebráním včelího díla a to chovateli včel samotnými nebo k tomuto úkonu oprávněnými prohlížiteli ČSV. O výsledku prohlídky včelstev s důvodným podezřením na výskyt moru včelího plodu (zjištění onemocnění plodu s příznaky moru včelího plodu) neprodleně informovat KVS pro Olomoucký kraj, třída Míru 101, 779 00 Olomouc, tel. č. 585700730, 585700731, ID datové schránky : 4jhaimr, fax: 585700746, e-mail: epodatelna.kvsm@svscr.cz
- 2) Při prohlídce včelstev je nutné použít ochranné rukavice (gumové nebo pro jednorázové použití). Po skončení prohlídky provést dezinfekci rukou, oděvu, obuvi a gumových rukavic.
- 3) Zákaz přemísťování včelstev a matek **v ochranném pásmu a z tohoto pásma.** Nezařazování včelího díla, nedezinfikovaných úlů, včelařských potřeb, pomůcek a zařízení pocházejících z nákazově neznámých zdrojů do chovu včel.
- 4) V pozorovací době sledovat zdravotní stav včelstev, provádět pravidelný úklid, zejména likvidaci a neškodné odstraňování neupotřebitelného materiálu nejlépe spálením a průběžnou dezinfekci stanovišť. Jako dezinfekční prostředek je možno použít roztok 0,5 % chlornanu sodného s 5 % hydroxidu sodného za dodržení bezpečnostních opatření nařízených výrobcem.
- 5) **Zajistit odebrání a odeslání směsných vzorků (max. od 10 včelstev v jednom směsném vzorku) včelí měli od včelstev na stanovištích v ochranném pásmu do k tomuto účelu akreditované laboratoře k vyšetření na původce moru včelího plodu (Paenibacillus larvae), pokud toto vyšetření vzorků již nebylo provedeno v posledních 12 měsících před datem tohoto Nařízení (např. vyšetření zimní včelí měli v ochranném pásmu). Požadavek na toto vyšetření řádně vyznačit na objednávce k vyšetření i na obalu vzorků !**

- 6) K zabránění případné možnosti rozšíření původce nákazy do chovů zdravých včel, zabalit odebrané vzorky zimní včelí mčli do nepropustných obalů z PVC a odeslat (prostřednictvím Základních organizací ČSV) k vyšetření do takové laboratoře, která má akreditaci k tomuto druhu vyšetření a povolení od Státní veterinární správy ČR.
- 7) **Odebrat (jako společný vzorek) vzorky zimní včelí mčli k současnému vyšetření na varoázu a mor včelího plodu nejpozději do 15.02.2012.** Pokud bude výsledek laboratorního vyšetření směsného vzorku zimní mčli na mor včelího plodu pozitivní, nařídí KVS pro Olomoucký kraj chovateli opatření k vyloučení nebo potvrzení nákazy a provede klinickou prohlídku včelstev. **Požadavek na vyšetření na mor včelího plodu řádně vyznačit nejen objednavce k vyšetření, ale i na obalu vzorků !**

Článek IV.

Opatření na celém území Olomouckého kraje

- Všem chovatelům včel na území Olomouckého kraje se v r. 2011 **zakazuje** provádět jakoukoliv léčbu včelstev v souvislosti s výskytem nebezpečné nákazy – morem včelího plodu.
- Všem chovatelům včel na území Olomouckého kraje se v r. 2011 **nařizuje** :
 - 1) Zjišťovat příčiny zimních úhynů a slábnutí včelstev.
 - 2) Nepoužívat med, pyl, plásty a vosk pocházející z oblastí s neznámou nřkazovou situací pro krmení a chov včel.
 - 3) Zamezit přístupu včel do neobsazených úlů a včelího díla.
 - 4) Udržovat prázdné úly bez včelího díla a vhodným opatřením zabránit vniknutí včel do prázdných úlů.
 - 5) Neumísťovat divoce žijící včelstva a včelí roje neznámého původu do chovatelských včelařských zařízení (úly, oplodňáčky, rojáčky) k jiným účelům, než k jejich okamžitému utracení.
 - 6) Vhodným chovatelským opatřením v podletí omezovat loupeže včelstev.
 - 7) Podle svých možností utrácet vysířením divoce žijící včelstva a roje neznámého původu a včelstva, vniklá do prázdných úlů. Rojáčky použité k tomuto účelu nepoužít již znovu k jiným účelům bez předchozího vyžíhání plamenem.
 - 8) Mezistěny k obnově díla používat pouze komerčně vyráběné, tedy jen pokud vosk k jejich výrobě byl ošetřen při 117 °C po dobu nejméně 60 minut.

Článek V.

Poučení o nřkaze

Mor včelího plodu je nebezpečná nřkaza postihující zavíčkovaný včelí plod. Nřkaza se šíří infikovanou potravou včel, zalétlými včelami a roji, loupeží, infikovanými plásty, úly a včelařským příslušenstvím. Nřkazu mohou rozšiřovat i roztoči a jiní škůdci. Spory původce se dostanou s potravou do trávícího traktu larev kde vyklíčí, pomnoží se, zničí buňky žaludeční výstelky a proniknou do hemolymfy a dalších tělesných tkání. Výrazné příznaky se projeví až u zavíčkovaného plodu. Plást bývá nepravidelně zakladen (mezerovitý plod), víčka jsou ztmavlá, propadlá, občas proděravělá. Napadené larvy mění barvu z perleťově bílé na šedořlutou až tmavohnědou a přeměňují se v lepkavou, hlenovitou hmotu, která se dá z buněk

vytáhnout jako vlákno. Konečným stádiem rozložení larvy je příškvár, který pevně lpí na spodní stěně buňky a nelze ho odstranit bez porušení buňky.

Preventivními opatřeními jsou zejména zjišťování příčin zimních úhynů a slábnutí včelstev, zákaz používání plástů, vosků, medu a pylu z oblastí s neznámou nákazovou situací k chovu a ke krmení včel, sledování komerčních chovů matek a výroby mezistěn, zamezení přístupu včel do neobsazených úlů a včelího díla, udržování prázdných úlů bez včelího díla, vyhledávání a utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev, provádění průběžné dezinfekce úlů, souší, včelařských potřeb a pomůcek, ošetření vosku při teplotě 117 ° C po dobu 60 minut ve všech provozovnách vyrábějících mezistěny, nezařazování včelího díla, nedezinfikovaných úlů, včelařských potřeb, pomůcek a zařízení do chovu včel, zejména v případě neznámé nákazové situace v místě a době jejich původu, pravidelné plošné preventivní prohlídky, soustavné omezování intenzity varroázy včel, zvýšená bdělost po dobu nejméně 5 let po zániku ohniska nákazy a zrušení ochranného pásma, zákaz léčení moru a hniloby včelího plodu, likvidace nepoužívaných prázdných úlů a chovatelských zařízení, zejména pokud nejsou zabezpečeny proti přístupu včel a jsou se včelím dílem, pravidelná obnova včelího díla, obnova a náhrada starých úlů a bezodkladná likvidace vyřazených úlů, pravidelné vyšetřování směsných vzorků zimní mčeli včelstev na mor a hnilobu včelího plodu v rizikových oblastech, v komerčních chovech matek a před přemístěním včelstev, přetavení plástů s plodem na vosk u uhynulých včelstev a utrácení rojů neznámého původu a divoce žijících včelstev chovateli včel.

Článek VI.

Kontrolu dodržování povinností, stanovených tímto Nařízením budou provádět orgány státní správy ve věcech veterinární péče¹. Za porušení povinností stanovených tímto Nařízením fyzickou osobou², právnickou osobou nebo fyzickou osobou, oprávněnou k podnikání³, bude uložena pokuta.

Článek VII.

V souladu s ustanovením § 76 odst.3 veterinárního zákona toto Nařízení Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj nabývá platnosti a účinnosti dnem jeho vyhlášení, jímž je den jeho vyvěšení na úřední desce Krajského úřadu Olomouckého kraje. Doba jeho platnosti se stanovuje do zrušení všech v něm uvedených mimořádných veterinárních opatření. Nařízení je každému přístupné u KVS Olomouc, u Krajského úřadu Olomouc a u všech obecních a městských úřadů, jejichž území se týká.

KVS Olomouc rozhodne o ukončení těchto ochranných a zdolávacích opatření, jestliže v průběhu pozorovací doby **jednoho roku** po likvidaci včelstev a provedení ochranných a zdolávacích opatření v daných ohniscích nedojde ve zřízeném a vymezeném ochranném pásmu kolem ohnisek k dalšímu výskytu moru včelího plodu.

¹ § 47, odst. 1, písm. b) zák. č.166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů

² § 71, odst. 1, písm. c) a j) zák. č. 166/1999 Sb. (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů

³ § 72, odst. 1, písm. d), e) a m) zák. č. 166/1999 Sb. (veterinární zákon) ve znění pozdějších předpisů

KVS Olomouc **může**, v souladu s ust. § 17, odst. 4 veterinárního zákona, **povolit individuální výjimku** z ochranného a zdolávacího opatření, která se týká zákazu přemísťování včelstev uvnitř ochranného pásma (a to na základě písemné, odůvodněné žádosti chovatele, doložené negativním výsledkem vyšetření směsného vzorku měli), jestliže tím nedojde ke ztížení zdolání předmětné nákazy nebo ke zvýšení nebezpečí jejího šíření.

č.j. 2011/4337 /KVSM

OTISK ÚŘEDNÍHO RAZÍTKA

MVDr. Aleš Zatloukal, v.r.

ředitel

Krajské veterinární správy pro Olomoucký kraj

Vyvěšeno na úřední desku dne :

Sejmuto dne :